

Isztantuli Hírlap

VI. évf. 98. szám.

Debrecen, 1925. máj. 1. Péntek

Egyes szám ára 1500 K

Uj október

Ugy hirtelenbe nem is akartuk elhinni és ma, amikor megbizonyosodtunk felőle, megdöbbenve nézünk körül. Hát csakugyan lehetséges? Hát ott tartunk már, hogy szabadon, bátran, minden kendőzés nélkül, hirdethetjük itt Magyarországon, amely éppen 1918 év átkos emlékü októberé miatt nyomorék és életképtelen — új októbert akarunk. És hirdetik azok, akikben, ha volna politikai morál és szemérem, ennek a szerencsétlen nemzetnek lágy szívűségét arra használnák fel, hogy jól belefurnák magukat a feledés homályába. De nem. Új hivatkozva, szinte arculcsapva ennek a nemzetnek érzékenységet, elszántan, merészen hirdetik: a mi programunk az 1918-iki október megismétlése. Új októbert akarunk forradalom nélkül...

Nagy Vince mondja ezt Debrecen III. kerületének nemzetgyűlési képviselője, akinek megsemmisítendő mandátuma felett még ma is kiöltök és véheng az a bizonyos bizottság. És nem távol idegenben mondja ezt, ahová a magyar igazságszolgáltatás megtorló keze és a politikai felelősségrevonás hatóereje nem ér el, hanem itt az október miatt megcsontított, darabokra szabdaltnak és törzsvé nyomorított országban, annak fővárosában.

Uj október után eseng a borongó honfitársak, a régi után, amelynek ücsös napjában részeg csöcsések téptek a csaták pergőtűzében a lövészárkok sarabán, a mérgező gázok gyilkos kodrinóiban elrakult és megkopott tisztai csillagokat.

Uj októbert követel a hazafiú fájdalom a régi után, amelynek nyitánya ott a Hermina-úton indult meg olyan tetszékeny akkordokkal, amikor a kloakából felmerészkedett szeméte a lovarosnak leterítette gazul, — alávalóan a Magyarság egyik legnagyobb értéke.

Uj októbert jelent be, a megkínzott és megcsúfolott magyarság feledékeny ségére és közönyére számító politikai kalandorság a régi után, amely arculcsapta a polgári önértéket, amely ágyúkkal vonult fej a nemzeti gondolatot követelő hadügyminiszter ellen, amely internálta Mikos püspököt, Wekerléit, Szarmayt.

Uj október a programunk! hirdetik a réginek pipogya nyim-nyám hősei a régi október után, amely fegyverrel látta el az oláh nemzeti tanácsokat, amelynek hőse volt Pogány és amelynek édes, bár rakoncátlan gyermeke volt Kun Béla, Szamuely és ama véreb, akinek a neve maradjon elfelejtett és megátkozott és aki hulláhegyeket akart látni.

Uj október után lihegnek azok a sentik, akiket egy szennyes áradat a mélységből, az ismeretlenségből az éltre sodort, új októbert követelnek a régi után, amelynek dicső korszakában az egész összemizsteriumnak a foga vacogott, ha a szakszervezeti titkárnak Lefkovits urnak, valami nem találkozott magas megelégedésével.

Uj októbert harsonázik Károlyinak vezérkara, új októbert a régi után, amelynek egyedül köszönhetjük, hogy a hullalésó hiénák boesko-

ros menetben és dudaszóval vették birtokba Kolozsvárt, Temesvárt, Pozsonyt és Kassát.

Az ember nem akar hinni önmagának, hogy a rettenetes bukás, a szégyenletes összeomlás után hat év múlva odág jutottunk, hogy ama undok idők ázalag-hősei hetykén kiszökkenhessenek a porondra barackot nyomhasson a Nyomorékkország fejébubjára és merészen elkurjant-

hassák magukat: új októbert akarunk.

Álmélkodva kérjük: lehetséges ez; szabad ez? És ha nincs olyan törvény, amely a csövavetést tiltja, amely körmére koppint azoknak, akik bejelentik a gyújtogatást, akkor hol maradsz te Debrecen? Te elhújasodott szívű, lusta vérkeringésű, minek-a? mitül-jó? polgárság. Hiszen ha nem volnál olyan meg-

átalkodottan lusta és nehéz mozgású akkor itt kétszer huszonnégy óra alatt olyan választ kapnának a tőkés és gerslievöktől az október megismétlését hirdető és azok vezetője Nagy Vince — egyébként szeretett képviselőnk — hogy sohase felejték el.

De hát minek-a? mondogatják erre mifelénk, a majdesakleszvala hogy városban.

Debrecen város első aranykoronás költségvetése a közgyűlés előtt

A fennálló hiányt a községi pótdából kívánja fedezni a város — A törvényhatósági bizottság egyhangúlag elfogadta a költségvetést

Debrecen város törvényhatósági bizottsága dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöke alatt ma délelőtt 9 órakor rendes közgyűlést tartott, amelynek keretében igen sok fontos, közérdekű ügy került tárgyalásra.

A közgyűlés legelső tárgya volt a szokásos polgármesteri jelentés, amely a rendes statisztikai adatokat tartalmazza, mely után dr. Vásáry István polgármesterhelyettes, tb. főjegyző ismerteti az Országos Nemzeti Szövetség választmányának megkeresését, amelyet minden törvényhatóságnak megküldöttek és amely arra hívja fel a törvényhatóságokat, hogy a Nemzeti Szövetségnek a kormányhoz és a nemzetgyűléshez intézett feliratát a békeszerződés revíziója tárgyában hasonló szellemű felirattal támogassák. A megkeresés kifejti, hogy elérkezett az idő a békeszerződés revíziójára és fel kell hívni erre a magyar kor-

mány figyelmét is, hogy erre vonatkozólag indítson országos mozgalmat.

A közgyűlés egyhangúlag kimondta, hogy az Országos Nemzeti Szövetség feliratát föltétlenül támogatja. Ennek letárgyalása után Zöld József gazdasági tanácsnok ismerteti a városi tanács javaslatát arra vonatkozólag, hogy a tenyészbikák létszáma mélyen alatta van a szükséges létszámnak és a tanács intézkedést kér bikák vásárlása céljából kölcsön felvételére, amely egy év alatt lenne visszafizetendő. Együttal bejelenti, hogy a városi tanács a közgyűlés utólagos jóváhagyása mellett már öt tenyészbikát meg is vásárolt, de még körülbelül 6-7 bikára van szükség. A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát és megadta a felhatalmazást a bikák beszerzésére.

gyobb erőfeszítések árán is alig hogy fenn tudják tartani magukat, s ha segítség nem érkezik, a katasztrófa bekövetkezése már csak nagyon rövid idő kérdése.

Ilyen a debreceni Csokonai-színház helyzete is. Kardoss Géza színikazgató súlyos rafizetésekkel tudja csak fenntartani a színházat, amely teljes anyagi összeomlás előtt áll. Ez a körülmény indította a színikazgatót arra, hogy a várostól lismételten nagyobb összegű segítséget kérjen. Ma a színikazgatók sokkal súlyosabb helyzetben vannak, mint voltak a háború előtt, amikor állandóan zsufoit ház előtt játszottak a színészek és az üzemi költségek is a maiakhoz képest a legminimálisabbak voltak. Ennek dacára még a békében is részesítettek a színházakat és így a Csokonai-színházat is szubvencióban.

Békebeli szubvenciót kell adni

Ennek figyelembevételével föltétlenül méltánylást érdemlő tehát Kardoss Géza színikazgató kérelmére, hogy legalább a békebeli szubvenciót adja meg a város a Csokonai-színháznak. A felügyelő-bizottság azonban nem helyezte az újabb segély megadását, hanem ehelyett arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Csokonai-színház igazgatására új pályázat tűzessék ki és más direktornak adják át.

A városi tanács és az összes többi bizottságok ahol ez az ügy szerepelt, feleslegesnek tartják az új pályázat kiírását, hiszen a mai körülmények között más színikazgató is ugyanilyen helyzetbe jutna, mert a válság oka nem az igazgató személyében rejlik, hanem az általános nehéz gazdasági viszonyokban. Segíteni csak egy módon lehet: kellő támogatásban kell részesíteni a színházat, amely csak így tartható fenn, ha a város közönsége is lehetőséghez mértékben segíti.

A tanácsi javaslat

Ezután dr. Csürös Ferenc tanácsnok előterjesztette a városi tanács javaslatát, amely úgy szól, hogy a város adjon a Csokonai-színháznak 100 öl fát, vagy ennek megfelelő tüzelőanyagot; 15.000 kilowatt áramot, 20.000 arany-, illetőleg 340 millió papírkorona rendes szubvenciót, amely két hónaponta négy egyenlő részben legyen kifizetve a színháznak.

Milliárdos haszonbéri hátralékok

Igen fontos volt a tárgysorozat negyedik pontja. A városi haszonbérletk egyanis a várossal szemben már több milliárdos haszonbéri hátralék van, amit a mai súlyos gazdasági helyzetben lehetetlen katasztrófális következmények nélkül kiegyenlíteni terményben, mint ahogyan az annak idején kötött haszonbérleti szerződések kikötötték. A gazdák ezért azzal a kérelemmel fordultak városhoz, hogy a termény egyenértékben megállapított hátralékos haszonbérletk törjön át az aranyparitásra, mely esetben a hosszubérletk sokkal kevésbé súlyos helyzetbe jutnak a mostaninál, viszont a város helyzete is ma már olyan, hogy az adandó engedmények által szenvedett károsodás nem hozza zavarba a város házipénztárát sem.

A vita

A városi tanács, valamint az egyes előkészítő bizottságok méltánylónak találták a hosszubérletk kérelmét és ily irányú javaslatot terjesztettek a mai közgyűlés elé.

A tárgyhöz legelőbb Markovits Elemér bizottsági tag szólalt fel. — Nem akarja hogy ez az ügy szó nélkül menjen keresztül a közgyűlésen. Felhossa, hogy a kormány most már rövidesen állást fog foglalni a haszonbérletk tekintetében is az aranyparitásra való áttéréssel. — Ezért nem tartja helyesnek, hogy egy város, melynek legfontosabb be-

vételi forrása a haszonbérékből ered, elébeugadjon a kormány döntésének. Ha azonban mégis mindénáron bele akar menni a város a haszonbérletk kérelmének tárgyalásába, ezt csak úgy lehet helyesen megoldani, hogy minden egyes bérletnél elsősorban is a méltányossági okok figyelembevételével döntson a kérdésben.

Steinfeld István üzleti szempontból fogja fel a dolgot és szerint mindenképp az kell figyelembe venni hogy mi a város anyagi érdeke. A városi tanács álláspontjára helyezkedik, annál is inkább mert azt hiszi, hogy a kormánynak a haszonbérletk ügyekben nem is lesz intézkedése, mert hiszen ezek annyira magánjogi természetű szerződések melyeket országosan, általánosságban rendezni nem lehet.

A vita berekesztése után dr. Hadházy főispán szavazásra teszi fel a tanács javaslatát amelyet a törvényhatósági bizottság óriási többséggel elfogadott. Ezután a színikazgató kérelmének tárgyalására tértek át.

A Csokonai-színház segélye

Dr. Csürös Ferenc közművelődési tanácsnok ismerteti a Csokonai-színház válságos helyzetét. A nemrégiben Budapesten megtartott országos színikongresszuson megdöbbenő képet mutattak az egész vidéki színház-válságról. A színházak a legna-

váltja magára a város a 3 városi színházi alkalmazotti javadalmazását s végül egyszersmindenkorra 100 milió korona segélyt folyósítsanak, hogy Kardoss szinigazgatót mostani válságos helyzetéből kiségték. A város támogatni véli ezáltal is a Csokonai-színházat, hogy ha a közgyűlés megadja a felhatalmazást a tanácsnak arra vonatkozólag, hogy a színház részére moziengedély megszerzésére lépéseket tegyen a belügyminisztériumba.

Felszólalások pro és kontra

Markovits Elemér volt az első felszólaló. Kifejti, hogy a Csokonai-színház bezárását nem kívánhatja s nem is kívánja senki sem a városban. Azt azonban igenis kívánni lehet, hogy a színház élén olyan ember álljon, akinek nem kell annyira hóna alá nyulni a városnak.

Biztosra veszi, hogy ha Kardoss Géza helyett a színház igazgatója egy talán jobb üzleti érzékű ember lenne, ha nem is teljesen de lényegében mégis el lehetne kerülni a legkomolyabb bajokat s a színház szerencsésen kerülne ki mostani válságos helyzetéből. Javasolja, hogy a város hirdessen pályázatot a Csokonai-színház igazgatására, annál is inkább, mert hiszi, hogy a változás folytán a város terhei is tetemesen csökkenének.

Balogh István bizottsági tag azon nézetének ad kifejezést, hogy nagyon helyes a városi tanács álláspontja a színházi szubvenció megadására tekintetében. Ha a város ezt a szubvenciót a kultúra érdekében békében s megadta a színháznak, mikor pedig sokkal rendezettebbek voltak a viszonyok indokolatlan volna, ha a mostani súlyos helyzetben merően elzárkózna a valóban szükséges támogatástól.

A mostanában itt járt fővárosi vendégművészek kijelentései szerint — mondja Balogh István — a Csokonai színház művészeinél jobb összetételű színészek vidéken sehol nincsenek. (Nagy derűség.) Indítványozza a tanácsi javaslat elfogadását.

Freund Jenő csak a 100 millió korona egyszer s mindenkorai segély megadását kifogásolja. Véleménye szerint a színházlátogató közönség számának ijjesztő csökkenése a művészgárda cseréltében nem szerencsés összeállításának folyománya. A maga részéről e nagy szubvenció ellenértéke fejében arra kötelezné a szinigazgatót, hogy a Csokonai-színházat minden tekintetben magas nívóra emelje.

A szavazás

A felszólalásokra dr. Magoss Gy. polgármester válaszolt. Kijelenti, hogy a város a 20000 aranykoronás szubvenciót nem 1925-re adja a színháznak, hanem az 1925—1926 színházi évadra. A 100 millió koronás segély megadására pedig azért van szükség, hogy ezáltal abba a helyzetbe juttassák a szinigazgatót, hogy a leg-sürgősebb költségeket fedezni tudja.

Ezután szavazásra tették fel a tanácsi javaslatot, melyet a közgyűlés óriási többséggel elfogadott.

Kisebbségi ügyek

A színházi szubvenció letárgyalása után az egyes hasznóbérelti dolgokra tértek át. Ugyanis a város tulajdonát képező 27 holdas ingatlanon már évek óta bolgár kertészek gazdálkodnak. Béreltük azonban az év október hó 1-én lejárt a kertészek a hasznóbérelt további meghosszabbítását kérték. Zöld József gazdasági tanácsnok terjesztette elő a tanácsi javaslatot, amelyet a közgyűlés hozzászólás nélkül fogadott el. A bolgár kertészek tehát további 1 évre megkapják a 27 holdas ingatlan hasznóbéreltét s holdanként 90 aranykoronában állapította meg a város a bérelti összeget.

Ezután a tárgysorozat legfontosabb pontjára, az aranykoronás költségvetés tárgyalására tértek át. Debrecen városának körülbelül 10 éve ez a második rendezés. minden legkisebb té-

telre kiterjedő aranykoronás költségvetése, amely 176 oldal tartalmaz s minden egyes tétel részletesen meg van indokolva.

A költségvetést dr. Vargha Elemér főjegyző terjesztette a törvényhatósági bizottság elé. Az egyes városi bizottságok már felülvizsgálták az egészét s így még csak a közgyűlés jóváhagyása maradt hátra.

Az aranykoronás költségvetés

Az általánosságban való elfogadás után dr. Vargha Elemér főjegyző a könyvnyomda vállalat költségeinek a bevételnek tárgyalásánál bejelentette azt is, hogy a város a hat év óta fennálló „Eg életés” című napilapot 1925 május 1-től holnaptól kezdve bezárta, mert az igen nagy terhet jelentett már az utóbbi időben a könyvnyomda-vállalat költségvetésében.

A közgyűlés tudomásul vette a bejelentést. A költségvetés ismertetése közben egyébként nagyobb vita nem indult meg. Az erdőgazdaság körül volt ugyan több élénkebb felszólalás, de úgy ezt, mint a költségvetés többi tételeit változatlanul fogadta el a közgyűlés.

Sajnos, a költségvetés részletes ismertetésére elegendő terünk nincsen, de a végső eredményekből is átható Debreczen város pénzügyi helyzete. A költségvetésben kimutatott összes bevétel 4.865.467 aranykorona, míg ezzel szemben a kiadás 5.238.629 aranykorona s így költségvetési hiány is mutatkozik 373.162 aranykorona, ami 6 millióról 343 millió 754.000 papirkorona felé

Ma aztán a közgyűlés általánosságban elfogadta az 1925. évi aranykoronás költségvetést, amely elsősorban a városi vállalatok és közüzemeket tárgyalja. Több tételnél természetesen a multikori költségvetéshez képest most lényeges változás állott be az általános helyzet alakulásához mérten.

meg. Ezt a tetemes hiányt a város a költségvetési pótdoból a maximális 50 százalék s kulcs melletti belvölgy és körülbelül 350.000 aranykoronára tehető összeből akarja fedezni.

Nem érdektelen megemlíteni, hogy a költségvetésben szereplő összes kiadásnak 7 százalékát az iskolai kiadások emésztik fel 391.736 aranykoronával. Az utak terek és közüzemek további a személyi kiadások után a legnagyobb tétel a költségvetésben. Ez mindenesetre bizonyos tekintetben örvendetes jelenség, amennyiben azt bizonyítja, hogy Debreczen városa nagy gondot fordít az iskolázásra, a nevelésre.

A hatalmas területű költségvetés Ary Lajos főszervező több hónapig tartó munkája, aki minden egyes tételt a legnagyobb körültekintéssel, precíz összeállításban dolgozott ki s külön indokolással állított be a költségvetésbe.

A költségvetés letárgyalása után dr. Hadházy Zsigmond főispán délután fél 12 órakor berekeszette a törvényhatósági bizottság közgyűlését.

Magyarország részvétele Bulgáriának

Ma ült össze a husvét szünnet után a nemzetgyűlés — Részvététávirat a bolgár szobranjenak a szófiai pokolgépes merénylet miatt

Ho szü szünnet után ma kezdte meg munkáját a nemzetgyűlés. A demokraták, szocialisták és oktróbisták ma is távolléttükkel tündökölték és a folyosón elterjedt hírek szerint továbbra is passzívításban maradnak. Holnap, pénteken fogják tudatni elhatározásukat a nyilvánossággal.

Az ülést negyed 1-kor nyitotta meg Szcutovszky Béla elnök. Az ülés megnyitása után a szófiai bomba merénylet áldozatairól emlékezik meg kegyeletes szavakkal. Megemlíti, hogy a bolgár törvényhozás és a közelet előkelő reprezentásai készültek fővárosunk meglátogatására és a régi rokonszenv vendéglátó örömeivel nézünk a látogatás elébe és éppen ez a látogatás megvalósulása küszöbén szánnyalt világga a híre a

szófiai székesegyházban végbement merényletnek, amely a maga örögi kigondoltságával és végrehajtásával ép úgy mint emberéletben tett pusztításával páratlanul áll a politikai gyilkosságok történetében. Felhatalmazást kér arra, hogy a bolgár szobranje elnökével részvevő értekezést közzölhesse. (Általános helyeslés.)

A felhatalmazást a nemzetgyűlés egyhangulag megadja.

Ezután kegyeletes szavakkal emlékezik meg az elhunyt Apponyi Sándor grófról, aki kulturális téren fejtett ki értékes működést és annak értékes eredményét nemzeti kultúránk javára fordította. Majd bemutatja a miniszterelnök átiratát, melyben értesíti a nemzetgyűlést, hogy a kormányzó Rakovszky belügyminisz-

ternek május 1-től 14-ig szabadságot engedélyezett és erre a belügyminisztérium ideiglenes vezetésével Pesty Pál igazságügyminisztert bízta meg. Végül bemutatja a Győr város I. kerületébe megválasztott Nemeth Károly képviselő megbízó levelét.

Az elnöki előterjesztések után Puky Endre a választójogi bizottság előadója betri sít a bizottság jelentését a választójogi törvényjavaslatról, illet József pedig a igazságügyi és közigazgatási bizottság jelentését a falsházi javaslatról.

Az elnök ezután bejelenti, hogy Hoyos Miksa gróf naprend előtti felszólalásra kért engedélyt. A fajvédők az elnök ezen b jelentését nagy lármával fogadják. Alig áll fel Hoyos a baloldalon, különösen a fajvédők nagy lármát csapnak és a köbeszólások gész óz net zudítják Hoyos felé, Lendvai a padot veri és magából kikelve kiáltja:

— Ön még mer itt beszélni? Üljön le!

Zsirkay János: Mondjon le, menjen vissza Olassországba. Második Károlyi Mihály.

Hoyos egyideig türelmesen hallgatja a közbeszólásokat, végül így kiált a fajvédők felé:

— Engem nem lehet terrorizálni. Lendvai: Terrorizálta volna a kisanfantot!

Az elnök nagynehezen helyreállítja a rendet, mire Hoyos így kezd beszédét:

— Tegnap érkeztem Rómából. Nagyka izan arról értesíttem, hogy a magyar sajtó egy része sajtóhadjáratot indított ellenem, azért a kijelent seméit, amelyet a nemzetközi parlamentáris kereskedelmi konferencia ülésén Baross János felszólalására tettem.

Amint Hoyos Miksa Baross János n vét kielti, a fajvédők oidaán éljenek Baross!

Hoyos: Nem kívánok foglalkozni ezekkel a laphözki nyekkel, mert ezek léves információn alapulnak. Kizárólag a száraz tény állást kívánom a nemzetgyűlésnek közölni. Az in e parlamentáris konferencia tárgysorozatán többek között a drá saág kérdése szerepelt. Erről a kérdéstől az egyik francia képviselő határozati javaslatot dolgozott ki, amelyet megküldtek az egyes nemzeteknek tárgyalás végett. Ezt Budapesten is tárgyaltuk és Baross János akkor azt a kívánságát fejezte ki, hogy szerelné ezt Rómában a trianoni szerződéssel egybekapcsolni.

— Mindannyian, akik ezen az ülésen részt vettünk, helyeseltük Baross szándékát. En pedig felkértem, hogy kelő formák között adja majd elő mondanivalóát. It kívánom megjegyezni, hogy Rómában még meőt a plenáris ülés megkezdődött volna, a bizottság előtt is foglalkoztunk ezzel a határozati javaslattal. A bizottság ülésén Baross János nem jelent meg, mert csak a plenáris ülésen kívánt felszólalni. Közvetlen a plenáris ülés előtt is felszólítottam, hogy úgy foglalkozzék ezzel a kérdéssel, hogy abból skandalum ne szarmazzék.

Lapunk zrtakor Hoyos Miksa folytatja beszédét.

Makulatura

papir kapható lapunk nyomdájában Varga uccs 5. sz.

Friss töltésű ásványvizek

legnagyobb rakára Debrecen és vidékére. Eladás nagyban és kicsinyben a következő forrásokból:

Rohitschi Styria forrás,
Rohitschi Templom forrás,
Myra Glaubersós,
Salvator,
Bikszádi,
Parádi kénés,
Parádi arzénés,
Margit Gyógyforrás,
Málnási Mária,
Málnási Sculia,
Kékkuti,
Kristályviz,
Mohai Ágnes forrás,

Gieszhübler,
Csizi Jodos,
Karlsbadi,
Myra Baby keserü,
Myra keserü,
Neder Selters,
Séfert Augustza Viktoria,
Levicói arzénés,
Vita,
Ferenc József Igmándi,
Said chitzi,
Apenta.

Kontsek Géza

K. R. T. üzletében

Főüzlet: KOSSUTH-U. 15.
Telefon 22.

Fióküzlet: PIAC U. 22/24.
Telefon 1003.

Tűzzel játszanak a csehek

Fényszóvakkal világítják meg a magyar Duna artot

Néhány hét óta a cseh hadsereg, mely valósággal megszállás alatt tartja az elrabolt, színmagyar Csallóközt, éjszakai fényszóró gyakorlatokat tart a Dunaparton, hol itt, hol ott folyik a gyakorlat és egész éjszaka fényszóvakkal világítják meg a magyar részen levő községeket.

Az egyszerű nép közt valóságos rémületet keltenek a fényszórók és a lakosság körében bizonyára cseh bérencék terjesztették a rémhírt, hogy Csehország támadásra készül Csonkama-gyarország ellen, azért világítják meg a magyar partokat.

Persze komoly ember nem ül fel a rémhírnek, hiszen a volt katonák nevetnek az ijedős cseheken, akiket jól ismernek a világháborúból a hátukról és feltartott kezükről.

Tűzzel játszanak a Csallóközben a csehek, mert ha a csallóközi magyar fiúk megharagszanak, ólmos botokkal is kiverik az egész társaságot és ha meglátják a nagy szaladást a felvidéki tótok, eleven cseh nem marad a zsebrák társaságából.

Az ijesztésre szánt fényszórógyakorlatok dolgát az összeülő nemzetgyűlésen is szóvá fogja tenni Pintér László képviselő és interpellációjában szóvá teszi, hogy van-e joga a cseh hadseregnek gyakorlatozás címén réműltbe ejteni a szomszéd állam békés lakosságát és fényszóvakkal megvilágítani a magyar Dunapart községeit?

Politikai körökben nagy érdeklődésel várják Pintér László interpellációját.

A könyvkereskedelem válságos helyzete

A debreceni könyvpiacra nincs vásárlási kedv — Csak a detektívregények fogynak rendületlenül — A debreceni közművelődési könyvtár óriási forgalma

A mostani gazdasági helyzet az elmúlt 4-5 évihez viszonyítva feltétlenül némi javulást mutat, ami leginkább a kereskedelem és ipar terén észlelhető. Az árak néhol estek, de legtöbb esetben állanak. Aremelkedés azonban, — legalább is nagyobb arányu, — már hónapok óta sehol sem tapasztalható. A közönség vásárlási kedve is, bár még mindig nő a pénzhány, lassan-lassan kezd megjönni.

A könyvpiacra azonban még ma is époló gyér, mondhatnánk semmi a forgalom, mint volt az utolsó években; sőt talán még nagyobb. A könyvek alapárai már csaknem egy teljes éve állandóan 7500 koronás átszámítási kulcs mellett maradtak, holott addig havonta emelkedett a szorzószám mégpedig nem kis mértékben. Ennek dacára a vásárlás nem akar megindulni.

A debreceni könyvkereskedésekben naponta alig egy-két könyvet adnak el s azok is inkább az olcsóbb fajtából valók, kevésbé értékesek. A könyvek árai állag megközelítik a 100.000 koronát, de vannak 200.000 koronás könyvek is, nem számítva ide természetesen a diszkrétus könyveket, albumokat stb., amelyek sok esetben a félmillió koronát is meghaladják. Érthető, hogy ilyen árak mellett nem is indulhat meg a vásárlás, mert senki sem költöthet el egy-két könyvre havi fizetésének jó részét.

Egész másképp áll azonban a helyzet az olcsóbb könyveknél. Ilyen sok van. A Pallas kiadásában például utóbb több 1 vagy 2 alapárú könyv jelent meg, amelyekhez valóban olcsón juthat a közönség. Ezekből fogyott is néhány darab, de a raktárak még így szinte tömve vannak velük. Ezekon kívül több 10-50.000 koronás könyv is látható az üzletekben, amelyek szintén igen értékesek, de mégis hónapokig hevernek, amíg végre akad valaki, aki elviszi.

A múlt években olyan divattá vált Lehne, Crocker és Courths Mahler-láz ma már elmúlt. A kiadók akkoriban elárasztották vele a könyvpiacot s a közönség, különösen a nők e teljesen értékeltelen könyvekkel szemben igen jó és gyakori vásárlóknak bizonyultak. Ma már ezeket is megunták. A könyvpiacra egyedül a detektívregények tartják még magukat erősen. Ezek egymásután fogynak az üzletekben és bódékban egyaránt, úgyannyira, hogy mozielőadások közben a szünetek alatt nem egy fiatal gyereket látni, amint mélyen elmerülve Nick Carter vagy Tom Pick érdekesítő izgalmas kalandjait olvassa. Sajnos, a ponyvairodalom mindig nagyobb és nagyobb tért hódít magának, egészen megméltelyezve a könnyűvörü fiataliságot.

Ilyenkor már a tankönyveket sem vásárolják, amelyek csak az iskolai

évek kezdetén fogynak óriási számban. A tudományos munkák ugyanolyan sorsra jutottak, mint a szépirodalmi könyvek. Verses könyv és tudományos munka már senkinek sem kell — Debrecenben.

A regényolvasó közönség, hogy pénzt ne kellessen kiadni, a kölcsönkönyvtárakhoz folyamodik. Minél ürezebb a könyvpiac, annál többen veszik igénybe a kölcsönkönyveket. A város közművelődési könyvtárának például soha sem volt még ilyen nagy forgalma, mint most és a múlt évben. Itt különösen a Jókai munkák iránt nagy az érdeklődés annyira, hogy ezek a könyvek ma már szinte használhatatlan állapotban vannak az örökös használat miatt. A város emiatt is rendelte meg a most kiadásra kerülő Jókai-sorozatot, amely 50 kötetben fog megjelenni.

Tehát mégis van olvasó Debrecenben, ha csak a kölcsönkönyvtárakban is. Jobb, mintha itt is olyan állapotok lennének, mint Makó városában, ahol emellett, hogy szintén nincsen könyvvásárlás, a városi könyvtárt is be kellett eszküdni ezélt mintegy fél évvel, mert hónapokon keresztül egyetlen egy olvasója sem akadt.

Bizonyos, hogy a könyvpiac szomorú helyzetének egyik legfőbb oka a nagy pénzhány s talán csak ennek megszüntével remélhető a könyv vásárlási kedv megérettése is. Hogy ez mikor lesz, az csak a jövő titka. De let, hogy már ebben az évben, de az sines kizárva, hogy mi már meg sem érjük. Mindenesetre remélünk, kell a legjobbakat, már csak azért is, mert egyebet úgy sem tehetünk.

Megszökött két diák.

Budapest, április 29. A főkapitány ságon bejelentették hogy Geiringer 11 éves tanuló és 12 éves László nevű öccse tegnap reggel meg szöktek szüleiktől az Elemér-u. 38. sz. lakásukról, és másfél millió koronát vittek magukkal. Valószínű, — hogy elutaztak Budapestről mert mindig kalandos terveket forgattak agyukban. A rendőrség keresi őket.

Hurokra került egy hat év óta körözött gyilkos, aki orvul lelötte testvérét

Az apai örökség miatt ölte meg a bátyját, akinek holttestét a felismerhetetlenségig összeronsolta — Nemrégiben fogta el a kassai rendőrség — Megindult ellene a kiadatási eljárás

Hat évvel ezelőtt, 1919 júliusában, amikor a proletárdiktatura utolsó napjait élte, borzalmas rablógyilkosság történt Kistokaj községben. Egy nyári délelőtt az aratásból hazatérő munkások fedezték fel a rémtettet. Előzetes lakásban iszonyatos sebekkel horitva találtak rá a falu egyik legmódosabb gazdájának, Grodnói Sándornak holttestére.

A szerencsétlen embert hátulról, orozva lelőtték gyilkosai. A golyó tüdejét furta át, majd mikor eszméletlenül esett össze, a gyilkosok baltát ragadták és fejét a felismerhetetlenségig összeronsolták és testén is több mély baltavágást ejtettek. A minden emberi érzésből kivetkőzött haramiák aztán a véres baltáit felfeszítették a szekrényeket, a ládákat, amelyekből minden pénzt és értéktárgyat magukkal vittek.

A rablógyilkosság ügyében a vörös őrség indította meg a nyomozást. Ennek során megállapították, hogy Grodnói Sándor dugszagdag földműves a gyilkosság éjszakáját megelőző délelőtt fiatal feleségét Miskolcra küldte, hogy itt orvosi kezelésnek vessen alá magát. Egész nap a mezőn dolgozott, honnan alkonyatkor tért haza. Szomszédai látták, hogy hazatérése után megvaesorázott, aztán pehenni tért.

Ennél többet nem is tudott a vörös őrség megállapítani. Sem a helyszínen talált baltából, sem egyéb körülményekből nem tudtak adatot meríteni a tettes kiletére vonatkozólag. A vörös őrség munkáját nagyon hátráltatta az, hogy a falu lakosai idegenkedtek tőlük és nem akarták munkájukat elősegíteni.

A kommun bukása után a csendőrség újból megindította a nyomozást a rablógyilkosság ügyében. Ez már nagyobb sikerrel járt. Kiderült, hogy Grodnói Sándornak volt egy öccse, 22 éves fiatalember, akit zárlott, könnyelmű életmódja miatt apja kitagadott és halála után egész vagyontát idősebb fiára hagyta.

Az öreg Grodnói halála után a testvérek között állandóan civakodás folyt a vagyon miatt. A fiatalabbik jussát követelte, de az idősebb ragaszkodott az öreg végrendeletéhez. A fiatal Grodnói többször lesből megtámadta bátyját, de ez mindig kivédte halálra szánt ütéseit.

A kommun kitérősekor a fiatal Grodnói Károly önként beállt a vörös hadseregbe. A faluból való eltávozását előtte többek előtt kijelentette, hogy leszámol bátyjával.

— Mint vörös katonának — mondotta, hatalmam lesz végezni egy ilyen büdös burzsujjal.

Mint katoná többször megfordult Kistokajban és előbb szép szóval, majd erőszakkal igyekezett bátyjától a vagyon felét megszerezni. Minden hiábavaló volt. Az idősebb Grodnói hajthatatlan maradt.

A Grodnói-testvérek viszályáról a falu lakosai nagyon sokat beszéltek. Ismerősei és hozzátartozói kérlelték Grodnói Sándor, hogy engedjen és a

zürzavaros időkre való tekintettel adja át a vagyon felét öccsének. Majd, ha megint rendes állapotok lesznek, újból visszaveheti.

A szomszédok és a falubeli tanúk vallomása szerint a gyilkosság délutánján megjelent a községben a fiatalabb Grodnói. Fel volt fegyverkezve. Utón-utófélen mindenkinek azt mondotta, hogy ha bátyja most is lyos, sőt halálos csapást mért. A gyilkos egy kutyát.

Grodnói Sándor alkonyatkor tért haza és azonnal lefeküdt. Éjfél tájban a szomszédok dörömbölés zajára lettek figyelmesek és határozottan hallották, hogy a fiatal Grodnói bebozsátást kér bátyjától. Még hallották az ajtó csikorgását, majd bezárt a zár is.

Innen kezdve már senki sem tud semmit. A lakásban eleinte csend volt. A további eseményeket csak a körülmények alapján lehet rekonstruálni. A fiatal Grodnói követelte a vagyont. Emiatt szóváltás keletkezett. Ennek a hevénél előrántotta a fegyverét és hátulról a bátyjára lött. A lövés a lapocka alatt hatolt be és átfurta a tüdőt.

Mikor a szerencsétlen ember összeesett, feldühödött öccse felkapta a tüzhely lábánál elhelyezett baltát és ezzel felismerhetetlenségig összeronsolta bátyja fejét. Telhetetlen dühében ezenkívül testére is több súlyos, sőt halálos csapást mért. A gyilkosság után kifosztotta a lakást.

A borzalmas testvérgyilkosság után Grodnói Károly eltűnt a faluból. Az országsszer-e megindított nyomozás során sem sikerült megállapítani tartózkodási helyét. A hatóságok a hiábavaló nyomozást végül is három esztendővel ezelőtt beszüntették és lemondtak arról a reményről, hogy a gyilkossággal gyanúsított Grodnói Károly kézrekerítsék.

Most e héten váratlan és szenzációs fordulat állott be a bűnügyben. A kassai rendőrség arról értesítette a miskolci rendőrséget hogy a napokban kisebb büncselekmény miatt elfogta Grodnói Károly kistokaji születésű napszámot. A napszámot kihallgatása során beismerte, hogy Magyarországon gyilkosságot követett el. Minthogy vallomása nagyon bomályos és ingadozó volt a kassai rendőrség arra kérte a miskolci rendőrséget, hogy indítsa meg az ügyben a nyomozást.

A kassai értesítés alapján a rendőrség már a déli órákban kiderítette, hogy Grodnói Károly a hat évvel ezelőtt elkövetett borzalmas testvérgyilkosság tettese. Ezt közölték a kassai rendőrséggel és kérték, hogy Grodnói a diplomáciai tárgyalások befejezéséig tartsa őrizetben.

A hatesztendő büncselekmény ki-nyomozására egyébként még kedden este detektívek utaztak Tokajba, míg az ügyészség az igazságügyminiszterium útján már megtette a lépéseket a kiadatási tárgyalások megindítására.

Legolcsóbb, legjobb és legkellemesebb természetes ásványvíz

Mohai Ágnes

Egyedárusítás és főraktár:

Csanak József K. R. T.

TELEFON 70. DEBRECZEN, PIAC-UTCA 51 SZÁM

Viszonteladóknek eredeti forrásarak

TAVASZI KALAP
AJÁNDÉKOK
MEGERKEZTEK
Herman és
Friedmann
PIAC 10

Hírek

Az utolsó szám.

Debrecen hat napilapja közül az egyik, az „Egyetértés” ma bucsuzik el olvasóközönségétől. Milyen gyönyörű szó: egyetértés. Nagy városok életében mindig jelentős esemény a kultúra egyik tényezőjének egy napilapnak megjelenése, de sokkal jelentősebb a nyilvánosság ilyen egyik szervének a csatasorból való kidőlése. Az előbbi esetekben felfigyel a közönség, milyen célkitűzések hívják életre az újságot, milyen gondolatok keresnek ennek hasábjain teret a megnyilatkozásra, az utóbbi esetben pedig szinte megdöbbenve kutat, milyen okok játszottak közre elmulásánál, hol kapott halálös sebet.

Az elmulás mindig fájdalmas hangulatot támaszt, a harcok kidőlése a frontról mindig szomorú látvány. — Lehetetlen benső meghatottság nélkül a mai nappal megszűnt „Egyetértés” meleg és őszinte bucsuzkodó sorait végigolvasni. Ne keressük miért kellett ennek így történni. Mi akiknek versenytársa volt a megszűnt lap, a nyugalomért, a rendért a békességért és a megértésért folyó nehéz harcban a tiszteletadás mélységével hajtjuk meg előtte a közös célkitűzés zászlaját, de azzal az elszánt és dacos akarással hogy azt a gondolatot, amely annak idején az „Egyetértés”-t is életre hívta most már egy pontra sorolva, törellemmel és meggyőzővel felbeszélésével vizsgáljuk a végleges diadalra.

— A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság május hó 3-án, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja az évi rendes közgyűlést a reformtus Kollégium dísztermében. Tárjak: Elnöki megnyitó: Dr. Pokoly József egyetemi ny. r. tanár. Főnöki jelentés: Dr. Tóth Lajos egyetemi ny. r. tanár. Jókai emlékezete sz. letésének 100. évfordulóján: Dr. Papp Károly egyetemi ny. r. tanár. Tisztelet, működés és pártoló társak bejelentése.

— Közigazgatási bejárás. Debrecen sz. kir. város közigazgatás bizt. t. ága közhírré teszi, hogy a m. kir. kereskeleményi miniszter ur az Arany Bika szálló előtt megszüntetendő rakodó várány pótlául a Hatvan utca elején létesítendő rakodó csonkvágyány közigazgatási bejárást a folyó évi május hó 2-án délelőtt 9 órára tűzte ki, összejelveteli helyül pedig a Városházai tanács-termet tűzte ki. Erről az érdekelteket azzal értesíti, hogy a bejáráson megjelehetnek és ott esetleges észrevételeket megtekinthetik.

— Razzia 15 előállításával. Az éjszaka nagy razziat tartott az államrendőrség, de az eredménye mindössze 15 előállítás volt, abból is csak 4 őrizetbevé el történt, azok közül 2 óráh katonaszökevény. Rügyigár István és Mostisz Antal két nap előtt szöktek meg ezreléktől és lépték át a határt. Mindketten 22 évesek és nagybányai fiúk. Tilott határátlépésért és a jelentkezés elmulasztása miatt fogják őket a rendőrbíró elé állítani. Két fiatalkoru a szénaboglyából került a rendőrségre. Már hetek óta csavarogtak és szálusuk volt a szénaboglya. Közveszélyes munkakerülésért fogják felelősségre vonni a rossz utra tévedt legényeket.

— Wacha fest, mos, tisztít a legolcsóbban, Simonffy-u. 55.

— Elmarad a találkozó. — A május 5-re hirdetett Svítits-intézet találkót elhalasztottuk. Papp Magda.

Vasárnap délben érkezék Debrecenbe a Budai Dalárda

Ünnepélyes fogadtatás az állomáson

A világhírű Budai Dalárda május hó 3-án délután 6 órai kezdettel tartja az Arany Bika dísztermében egyetlen hangversenyt.

A Budai Dalárda vasárnap délben a 2 óra 20 percekre érkező személyvonattal fog városunkba érkezni.

A helybeli dalosegyesületek tegnap este tartott értekezletén elhatározták, hogy a Budai Dalárdát ünnepélyes fogadtatásban fogják részesíteni s az állomáson a helyi dalosegyesületek képviselői megjelennek.

A Budai Dalárdát a város nevében dr. Csűrös Ferenc kulturatanácsnok fogja üdvözölni, a helyi dalos-

egyesületek nevében pedig a daleyetek megbízásából dr. Balla Bertalan fővárosi tanácsnok fog üdvözölő beszédet tartani.

A Budai Dalárda tagjai magánházaiknál, főleg a Debreceni Városi Dal egyesület tagjai lesznek elszállásolva.

A hangversenyre vonatkozó belépti jegyek a Balogh- és Riskó-cégnél előre vásárolhatók.

I. rendű ülőhely 50.000 K, II. rendű ülőhely 40.000 K, III. rendű ülőhely 30.000 K, erkélyülés 25.000 K, páholy 4 személyre 220.000 K, 6 személyes páholy 250.000 korona.

Harminc év a város szolgálatában

Bárhova is állítson a sors tiszteletét és megbecsülést csak akkor szerezhet embertársai részéről, ha kötelességét lelkiismeretes pontossággal teljesíti. Ezt bőven kiérdemelte a város egy szerény hivatalnok, ki május hó 1-én tölti be szolgálatának harmincadik évfordulóját. Ekkor lesz harminc éve, hogy Scheppl Béla Debrecen sz. kir. város szolgálatába lépett és azóta csendben, úgy feleltessék, mint a polgárság közmegegyezése teltette be a reá bízott tisztelet. Harminc évvel ezelőtt került Péter Gábor vásárfelügyelő mellé marhafelelő kezelőnek és azóta szüntelen végzi ezt úgy benn a városi elüljáróságon levő hivatalában, mint a vásárokon. Ha betekint az ember néha-néha elég kis helyiségben levő hivatalába, a az irányítást vagy átírást váró és

néha-néha türelmetlenkedő sok száz főnyi közönség lrmája mellett is gépies nyugalommal, szájában állandóan kis szivarral végzi dolgát Scheppl Béla. Akármennyire türelmetlenkednek is, egy arcizma sem rándul meg. Ezt a gépiet, idegfárasztó monoton munkát végezni harminc éven keresztül, derék munka volt. Tisztelettel hajol meg e napon ez érdemes tisztviselő előtt a város polgársága, hentes, mészáros és gazdálkodó polgártársaink és kívánják, hogy még sokáig végezze dolgát hivatalában Scheppl Béla llll, ki nemcsak itthon mutatott példát a kötelességteljesítésre, hanem a világháboruban is, mikor mint öreg népfelkelő kiment a harcterre és ott 22 hónapig teljesítette honvéd kötelességét.

Elfogták a másik déli betörőt is

Nyiregyházán történt meg a letartóztatás — Az orgazdák is hurokra kerülnek

Az ügyészség fogházában várja büntetését az egyik déli betörő, Monoki Sándor büntetett előéletű iparossegéd. Hat déli betörést követett el saját vállomása szerint, de a többi tagadta.

Most derült ki, hogy más déli betörő is dolgozott ugyanazon idő alatt Debrecenben, sőt úgy lehét, hogy harmadik is. A másik betörőt Nyiregyházán tartóztatták le. Márkus Miklósnak hívják és boltiszolgá volt. Tettestársa volt Mayer Zoltán, aki még szökésben van.

Ezekre már betörés bizonyult. Az elsőt Bernfeld Sámuel kereskedő kárára követték el, akinek üzletétől 4

lada postacsomagot loptak el, melyek több millió értékű textilárut tartalmaztak.

Schwartz és Gulyás kereskedők Hatvan-utca 9. sz. a. üzletébe hajnalba törtek be. Grosz Jenő üzletébe pedig délben az ebédlő alatt. Több, mint 20 millió értékű holmit loptak el, amik nagyrészt Fried Mór nyirpazonyi kereskedő vette meg potom ocsón, akit a debreceni rendőrség szintén előzetes letartóztatásba helyezett.

A többi orgazda is hurokra fog kerülni hamarosan. A rendőri nyomozat erőlyesen folyik.

Felszámolt a miskolci rendőrkerület

Ghyczy Tihamér debreceni rendőrkerületi főkapitány má- át is vette az iratokat — Lám Dezső rendőrfőtanácsos lesz a debreceni kerület főkapitányhelyettese

A szanálás folytán halálra ítélt miskolci rendőrkerületi főkapitány, a belügyminiszter rendelkezésére kedden délelőt teljesen befejezte működését. — A miskolci rendőrkerület már az év január elsejétől kezdve, mint kerületi rendőrfőkapitány, megszűntette a működését és Baló Rudolf kerületi főkapitány vezetésével átalakult liquidáló bizottsággá.

A liquidáló bizottság működését — amelynek feladata volt a miskolci rendőrkerület gazdasági ügyeinek az elszámolása, — az első feltevések szerint március végéig kontempálták. Március végéig azonban a bizottság nem udott elkészülni a fe számolásokkal s így tovább folytatta a működését, mely végül tegnapra teljesen befejeződött.

A felszámolásról értesítették a debreceni kerületi főkapitányt, dr.

Ghyczy Tihamért, aki a minap Miskolcra utazott, hogy átvegye azok az iratokat, amelyek még a főkapitányságnál voltak és elkészítse a listát.

Ghyczy Tihamér dr. főkapitány kedden délelőt be is fejezte az összes munkálatait és még a délután folyamán visszautazott Debrecenbe.

A volt miskolci rendőrkerületnek a liquidáló bizottsághoz beosztott tisztviselőit a liquidálás befejezésével egyidejűleg berendelték további szolgálat teljesítése végett új állomásokra.

Ezek szerint május 3-án tartoznak a volt miskolci kerület rendőrtisztjei új állomáshelyükön jelentkezni, még pedig Lám Dezső rendőrfőtanácsos a debreceni rendőrkerületnél, ahol főapitányhelyettes lesz, Mihalovich József dr. rendőrkapitány a kecs-

keméti rendőrkapitányságnál és Schönbeck Gyula rendőrszámítótanácsos a székesfehérvári rendőrkerületi főkapitányságnál, ahol átveszi a szervezőség vezetését, míg a szervezőséghez beosztott rendőrszámítót — Patakfalvy Károly és Soós László kivételével, akik a pestvidéki rendőrkerületi főkapitánysághoz lettek helyezve, — a debreceni rendőrkerületnél helyezték el.

— Gyorsíró tanfolyam. Tekintettel arra, hogy az első gyorsíró tanfolyamról sokan ki maradtak, utabb kurzus indul meg május hó elején. Jelentkezni április 30-ig lehet Székely Andor tükárnál (Domb-u. 17.)

— Vizsgát kell tenni minden gépjármű vezetőjének. A kormány szigorú rendelettel tette kötelezővé, hogy minden gépjármű vezetője vizsgát legyen és csak akkor kaphat engedélyt bármely gépjármű vezetésére, ha a gépjármű vezetői vizsgát sikerrel letette. Gépiá műnemes minősítették a 3 kerekű motorkerékpár is és a motorkerékpárosoknak is vizsgát kell tenniük, mert azt, ki engedély nélkül hajtja a motorkerékpárt, kihágást követ el és 500.000 koronáig terjedhető pénzbírsággal sújtja a rendőrbíró. Az állami rendőrség debreceni kerületi főkapitányságán a területen Debrecenben kell lenni a vizsgát és csak a vizsga sikeres letétele után adja ki a gépjárművek nyilvántartásával megvizsgált dr. Tarr Lajos rendőrfőkapitány a vizsgát. A szigorú ellenőrzés helyes, mert sok szerszámosságát okoztak má az autót vezetett gépjárművek. Minden gépjármű vezetőjének a zsebében kell tartani az engedélyt, mert anélkül nem kelhet úrra. Az engedélyt minden rendőr felhívására tartozik a vezető felmutatni.

— Nyilva marad a tragikus körülmények között elhunyt Nagy Gusztáv borbélymester üzlete. Hirt adunk már arról a borzalmas szerszámosságáról, mely a múlt hé péntek este történt a Csapó kertben, a volt Nyiregyházáról jövő gyrságon alálál gázolt Nagy Gusztáv borbélymester. Nagy Gusztávna a Varga-utcában volt borbélyüzete s ennek jöve eméből tartotta fenn nagy tagu családját. Most hogy a tragikus halál elragadta az élők sorából, csak árva árva, szegény en maradt. Az özvegy, hogy gyermekeit eladhatta és felnevelhesse, kén telten volt maga átadni a Varga-utcai borbélyüzlet vezetését. A vendégek kiszolgálására pedig Palány Lajos jönevű borbélymestert szerződteársul. Özv. Nagy Gusztávné e uton is kéri a közönséget, hogy továbbra is pártolja üzletét, hogy ly módon rendesen ne élésben rés esithesse árva árva maradt három gyermekét.

— A Hadirokkantak foglalkoztató ingóságkövetőjét bizza meg eladó lakásának, ruháinak, butorainak értékesítésével. Kapnátok: sítónok, ágvak, éjjeli szekrények, 8 fiókos antik goublé, mahagoni asztalka, képek, ruhák, wertheim szekrény, mechanikai cimbalom, kézi szerszámok szerelőknak, ebédlő szekrény, pohárszek, ingóra stb. Bövebbet Szent Anna-u. 12. alatt.

— Megölte a marólug. A múlt héten hirt adunk arról, hogy Rác Pálné Bo a Juliánna 45 éves cigányasszony Kécs-utca 22. sz. lakásán marólugot ivott. — A marófolyadék úgy os zemarta belsőrészeit, hogy nem lehetett megmenteni. Irta t s zenvedések közt, napokig tartott haláltusa után kiszendettt A rendőrség nem is tudta kihalgani és így sirjába visí öngyilkossága okának titkát. Vagyonos volt és nem a nyomor kergette a halálba.

Közérdekű levél

A következő levelet kaptuk, amelyet a Hév. igazgatóságának szives figyelmébe ajánlunk.

T. Szerkesztő Ur!

Bátor vagyok felhívni szives figyelmét a Kossuth-utcai villamos megálló helytelen besztására.

A Kossuth-utca a következő megállók vannak: 1. Rendőrség, 2. Kitérő, 3. Nap-utca, stb.

Most aki a Batthyányi-utcaról, a pénzügyigazgatóságtól és ezek környékéről villamosra akar szállni, ha a kocsi a városban áll, a rendőrségi palotához kell, hogy szaladjon, mert ha a városban akar felszállni, egész biztosan, mielőtt még oda érne, az orra előtt fut el a villamos. Epen ezért igen sok Batthyányi-utcai lakost és a pénzügyigazgatósághoz járó feleket s tisztviselőket tart a szűz a villamoson való utazástól, hogy nincs megálló a közelben.

Ugyanez az eset a Burgondia-utca és a környeki lakosoknál is, ők szintén vagy a rendőrséghez mennek villamosra szállni vagy a kitérőig kell gyalogolniuk.

A kitérőben levő megálló sem célszerű, mivel a Kigyó-, Lorantffy- és Cegiéd-utcaik és környékén lakóknak már a kitérőben kell szállniuk és mintegy 2-300 lépést gyalog kell megtenniük. Ez a megálló csak a Kandia-utcai lakosoknak alkalmas, de hozzájuk a Burgondia-utca szintén messze é sít egy kis utca érdekével, eg yegész városrész érdeke áll szemben.

Visszafelé jövet a színházba és a pénzügyigazgatósághoz járó közönségnek és tisztviselőnek vagy a rendőrség felé kell 2-300 lépést gyalogni vagy pedig el kell menni a városházáig és onnan vissza jönni a színházig. Ugyanez az eset a Batthyányi-utcai lakosoknál is. A napokban igen sürgős dolgom lévén, kénytelen voltam a színháznál a mozgó villamosról lelépni, amiért a rendőrség 30.000 koronára büntetett.

Szerény véleményem szerint a Kossuth-utca helyes volna a köve kezelt megállók elhelyezésére:

1. Színház, 2. Burgondia utca, 3. Méliusz tér, 4. Atilla-tér stb.

Ha valaki a rendőrségre megy, a városházától ugy sem új villamosra. A Burgondia-utcahoz pedig a rendőrség alig van 50 lépésnyire.

A kitérőbe — már megfigyeltem — alig szállnak le, vagy fel az utasok, hanem a templomnál, grának le, néha 2-3 ember is.

A Nap-utca, — dacára, hogy naponta többször is járok arra — még nem láttam se le, se felszállni senkit. A Méliusz-téri megálló létesítése vel pedig a Nap-utcai feleslegessé is válnék, mert az inensó végén lakók itt, míg a tulsó részén lakók az Atilla-téren szállhatnak le- és fel.

Ha a Kossuth-utcan nagyobb forgalom van, úgy, hogy több kocsi közlekedjen, szükség van a kitérői megállóra, azt meg lehetne hagyni feltételes megállónak.

Már csak azért is kellene ezen megállók elhelyezése, mivel a pénzügyigazgatóság sánál, a színházba és a Batthyányi-utcan sokkal több ember megfordul, mint a rendőrségen és mint emlé szem, a háboru előtt is itt voltak a megállók.

Biztosra veszem, hogy minden utasnak, akik az említett helyeken laknak ugyanaz a véleménye, de talán még jobban tudnak senkinek, hogy ezen nehézkes körülményre a tek. Igazgatóság figyelmét felhívja s így nincs tudomása a közönség véleményéről.

Tisztelettel

Egy Batthyányi-utcai lakos, akinek már igen sok bosszúságot okozott a Kossuth-utcai villamos.

— Művészi olajfestményekből állandó képiállítás Antalffy könyvkereskedésben Olcsó árak. Kényelmes házi részletek. Telefon 612.

Hirdessen lapunkban.

Egy évre ítélték a Hazai Általános Biztosító RT. üzletszerzőjét

A bíróság ma délben hirdette ki az ítéletet

Megírtuk, hogy Szegedy Istvánnak a Hazai Általános Biztosító r.-t. üzletszerzőjének tegnap délelőtt volt a törvényszéki főtárgyalása a debreceni törvényszéken. A főtárgyalást a Koháry büntetőtanács tartotta meg, azonban az idő előrehaladot voltára az ítélet kihirdetése ma délre maradt.

Ma délben hirdette ki a törvényszék az 54-es számú telerben Szegedy István bűntudgyében hozott ítélet, amely szerint 5 rendbeli csalás büntetésben és 1 rendbeli sikkasztás büntetésben találta a törvényszék Szegedy Istvánt bűnösnek s ezért össz büntetésül 1 évi börtönrre ítélte melyből 2 hónapot az előzetes letartóztatással kitöltöttek veit.

Ellenben 1 rendbeli csalás bün

tette címén ellene emelt vád alól felmentette a törvényszék, mivel tagadásával szemben nem látta bizonyítottnak a vádiratban foglalt bűncselekményt.

A törvényszéknek ebben a bűntudgyében hozott ítélete ellen dr. Mező Sándor királyi ügyész sulyosbítás miatt Szegedy István pedig a kiszabott büntetés enyhítése céljából jelentett be felebbezést.

A bíróság az ítélet indokolása szeri t sulyosbító körülménynek vette a vádlót szemben, hogy már hasonló bűncselekményért a katonai törvényszék által 1 év és 8 hónapi sulyos börtönre lett ítélve, továbbá, hogy cselekményeit ravasz fondorlatokkal követte el. Enyhítő körülmény gyanánt csupán szorult anyagi helyzet t tudta be a rendőrség.

Mikor egymást püfölik...

Budapest, április 30 Ma délelőtt 10 órakor nagyon érdekes és nagyon pikáns látterű páros viadalnak volt színtere a Lovass-féle ví óterem. Zsilinszky Endre nemzetgyűlési képviselő a Szózat főszerkesztője állt szembe kivont karddal a fvédelem egykor égis m gasztalt s feldcsért fájvédő bajnokával Dávid Rélyval szemben. Mi készte az egy világné eten álló fajmagyarokat Zsilinszkyt és Dán rt, hogy kard ki kard! álljanak fel

egymással szemben és egymás véét ontsák, fajmagyart a fajmagyarnak, arról sokat suttognak.

No de ez az ő dolguk. A miénk, hogy gyönyörködjünk az isteni látványon. A felek többször össze csaptak, amíg végül Zsilinszky Endre jobb halántékán könnyebben megsebesült, mire a segéd-ek a nárbajt megszüntették. Ho y kibékültek e a felek, arról nem beszél a pesti hiradás.

Kedélyes tanu, aki csak Adámról és Éváról rokona a vádlottnak

Humor a bűntudgyi főtárgyaláson — A debreceni törvényszék hat hetit fogházra ítél nemzetgyűléséért egy mátészalkai ruhakereskedőt

Ujra felvétel folytán tárgya ma délelőtt a debreceni törvényszék Deutsch Antal mátészalkai ruhakereskedő bűntudgyét. Deutsch Antal ugyanis az ügyészségi vádirat szerint Nyíregyháza és Mátészalka között 1921. július hónap egyik csütörtöki napján a vonaton ismeretlen ember el törént összeszólalkozása és vitája közben a következőket mondotta:

— A magyarok mind márhák, mert harcoltak a háboruban. A zsidók okosabbak voltak, mert kivonták magukat a háborus kö eleztiségek alól. A magyarok dis nők, mert mást nem tudnak, csak a zsidókat üldözni.

Kihallgat sánál Deutsch Antal tagadta a kifejezések használatát, s azt adta elő, hogy az az ismeretlen ember, akivel a vasuti kupéban vitája és összeszólalkozása támadt, az kezdte zsidni a zsidókat, mint akik a világháboru ból nem vették ki a r sűket. Ehből támadt köztük a veszekedés. Ő azonban csak olyan kitételeket használt, amelyeket kizárólag a veszekedést provokáló ur személyére vonatkozhatott.

lag a veszekedést provokáló ur személyére vonatkozhatott.

Az ügyben kihallgatott tanuk egy része igazolta a vádirat tényállását, a másik része pedig olyan értelmű vallomást tett, mely vallomások azt igazolták, hogy a magyarságra nézve gyalázó kifejezéseket nem használta Deutsch Antal.

A törvényszék a magyar állam megbecsülése elleni vétség miatt ő hetit fogházra ítélte Deutsch Antal, mely büntetését azonban az e özetes fogsággal kitöltöttek vette a bíróság.

A törvényszék ítélete ellen az ügyész sulyosbítás a védő pedig felmentés céljából jelentettek be felebbezést.

Ennek a törvényszéki főtárgyalásnak meg volt a maga jellegzetes humora is, amelyet Rózinger Ignác hosszú szakálás, zsidó borkereskedő képviselt. Tanuvallomását olyan szokatlan és természetes humorral tette meg, amely az egvéhként komoly tárgyalás folyamán többször hangos derüt csalt ki a hallgató-

sághól.

Az elnök kérdésére, hogy nem rokona-e a vádlottnak, azt a feleletet adta — legkomolyabb ábrázattal, hogy csak Adámról és Éváról. Mikor a részletek iránt kérdezte az elnök, akkor a következőket mondotta:

— Kérem, mikor meghallottam a kupéban, hogy veszekednek, én kimentem a folyosóra imádkozni. En aztán az imádságot belevettem a tejembe s az teljesen betakarta a füleimet úgy, hogy semmit sem hallottam.

— Lopás a pénzes levélből. Budapestről írják. A rendőrség őrizetbe vette Feutner Árpád 25 éves magánhivatalnokot, aki Tvarosek Nándor baron bizományos alkalmazottja volt. Főnöke 10 milliót tartalmazó pénzeslevelet adott át neki, hogy adja fel a postára. Ő azonban a levelet felbontotta abból 6 milliót kivett és csak 4 4 milliót adott fel a postára.

Mezőgazdasági hiteleket

földbirtokosok részére méltányos feltételekkel folyósítunk

Belvárosi Takarékpénztár R.-T.
debreceni fiókja
Hungaria palota.

Albert Belvárosi éttermei

Debrecen szab. kir. város székházának Suterinében Városház-utca 1. szám

Ebéd menü:

Leves, sült, köret, tészta vagy sajt — — — — 1000 K

Vacsora menü:

Sült, köret, tészta, vagy sajt 1400

Nagy választékban zóna villásreggelik: 2000 korona

Naponta friss csapolású részvény udvari sör!

Havi abonensek étlapszerinti étkezésre felvételnek!

Abonensek étkezése

Ebéd: Leves, sült, köret, tészta vagy sajt.
Vacsora: Sült, köret, tészta vagy sajt.

Ara 700 ezer K

Figyelmes, előzékeny kiszolgálás biztosítva.
A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Teljes tisztelettel:

Albert Belvárosi étterem tulajdonosa

SPECIÁL HAJFESTŐ ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ
Ramminger hölgyfodrász
Varga-utca 1. (Iparbank.)
Hatszereket nagy választékban

Nézzé meg!

Feldheim Imre
izléses tavaszi
ujdonságait

Kossuth-utca 6. szám alatt

Megalakult a Magyar Numizmatikai Társulat

debreceni csoportja

A Magyar Numizmatikai Társulat debreceni csoportja megalakult. E csoport tagjai az érem és egyéb régiséggyűjtők, valamint az ezen ügy iránt érdeklődőkből állanak.

A tagok kétfélek, u. m.: rendes tagok és csoport tagok.

A rendes tagok évi 9 arany kor. tagdíjat fizetnek, minnek elében a Magyar Numizmatikai Társulat rendes kiadványát, a Numizmatikai Értesítőt díjmentesen kapják meg. Továbbá a debreceni csoport helyiségét és szakkönyvtárát díjmentesen használhatják a csoport által megállapított hivatalos idő alatt.

A csoporttagok legalább 3 arany korona tagdíjat fizetnek, minnek elében a csoport helyiségét és szakkönyvtárát díjmentesen használhatják a csoport által megállapított hivatalos idő alatt.

Első csoport összejevetel 1925. május 7-én, csütörtökön délután 6 órakor a Városi Muzeumban, Hatvan-utca 23. sz. a.

Ezen szép és nemes ügy támogatására van szerencsénk felkérni s ezen elhatározását gyűjti iven feljegyezni.

Belépésre jelentkezni a Sesztina Lajos, Lőkoviits Arthur és társa és a Kolégium anyakönyvtárban Salkovics József tanár úrnál kért iven.

— Teljes felszerelésével lépte át a határt. Nem mindennapi jelenet történt a minap Biharkezesre a halárrendőrségben tartott hivatali vizsgálat megf. ása alkalmával. Az őrség parancsokánál teljes felszereléssel jelentkezett az oáh-hadsereg egyik j. k. u. magyar katonája.

— Alázatosan jelentem, hogy Nagyvártól megszöktem. Elmondta azután, hogy őrségre küldték, de őrhelyére ki sem állott, hanem este utnak indult. Biharkezesre irányában. Teljes felszerelését elhozta.

— Merre jött? — Az országuton, Találkoztam rendőrökkel is, katonákkal is, de meg se szóltottak. Itt a határon is az őrség előtt haladtam el. Jól is jártak, hogy békében hagytak, mert a fegyverem megtöltöttem és ha okoskodnak velem, bizony én agyonlőttem volna őket. Így szépen tisztelegünk egymásnak. Kijelentette végül, hogy magyar katona szeretne lenni. Természetesen egyelőre leszerelték a vakmerő magyar fiút, aki panyt üzött a dicső rumny hadsereggel.

— Protestáns Házipari Szövetség. Hirt adtunk már róla, hogy Debrecenben, mint a protestánsizmus legnagyobb magyar gócpontján, élénk érdeklődés mellett folynak az előkészületek egy Protestáns Házipari Szövetség létrehozása érdekében. Mint az edelekből látható, a szövetkezés határa és jelentősége jóval túl fog terjedni Debrecen határain s minden jó feltétel meg van hozzá, hogy Debrecen központtal egy országos szövetkezés jöjjön létre, mely sok-sok szorgalmas nő kéznek adna otthoni munkát s ezáltal a mai nehéz gazdasági helyzetben lényeges anyagi segítséget. Az alakulás előkészítése abban a stádiumban van, hogy a jövő hét elején, reméhetőleg hétfőn délután öt órakor, a Dóczi-intézet díszterében az alakulógyűlést meglehet tartani. A nagyjelentőségű gyűlésre felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

— Addig is közelabbi tájékozással Antal Erzsébet ref. leányközpiskolai tanárnő (Kossuth-utca 33.) készségesen szolgálhat a részvenni óhajókknak.

Sulyos terhelő vallomások Reinitz ellen

A Reinitz-ügy főtárgyalása

Budapest, ápr. 30. A tömegvilkos Reinitz Számáron folyó büntetésében a legsúlyosabb vallomást Missel Károly tette Reinitz ellen, aki kitérte, hogy Reinitz őt egy alkalommal segítségül hívta egyik áldozatának meggyilkolásánál.

Ugyancsak terhelő vallomást tett ellene Noé Sámuel, akit Reinitz szintén áldozatul szemelt ki. Jó üzlet ürügyével hívta, hogy menjenek az erdőbe tárgyalni és mielőtt elindul-

tak volna, arra akarta rábírní, hogy feleségének levelet írjon arról, hogy üzleti ügyben elutazott három hétre. Amikor azt kérdezte tőle, hogy hozza-e az üzlethez szükséges 60 ezer leit, s azt a választ adta, hogy nem, akkor Reinitz dühösen a falképnél hagyta őt.

A meggyilkolt Grósz Herman hozzátartozói határozottan felismerik Reinitzban azt a nagyszakálu zsidót, akivel Grósz elűnése előtt tárgyalt.

Smith főbiztos Magyarország talpraállításáról

Jelenleg Newyorkban időzik

Newyorkból jelentik: Smith Jeremiás a magyar pénzügyek népszövetségi biztosa április 15-én pár heti tartózkodásra az Olimpic fedélzetén Newyorkba érkezett. Smith főbiztos kijelentette, hogy Magyarország talpraállítása már a láthatáron van és így folytatta:

— A költségvetést stabilizáltuk az első hat hónap alatt. Ezt csak a magyar kormány és a magyar nép lelkes közreműködésével tudtuk elérni. Az adók ugyan felette vannak annak, amit normális rátának le-

hetne tekinteni, de pontosan és készségesen folynak be.

Az üzleti viszonyok javultak, az árak, jóllehet még magasabbak, mint a többi szomszédos országban, azonban kezdenek lejjebb szállni és összehasonlításban alacsonyabbak, mint az amerikai vagy angliai árak. A munkahelyzet nagyon jó.

Magyarország legalább kétharmadában agrikulatális ország és ha minden importot beszüntetnénk, akkor is megtudna élni.

Okirathamisító csizmadia

A debreceni törvényszék másfél évi börtönre ítélte

Egy agyafutó földesi csizmadia állott ma a debreceni törvényszék előtt. Szántó Imre csizmadia már nem ismeretlen a bírói körökben.

Több ízben került csalás miatt a törvényszék elé. Unta a munkát a csizmadie mester s inkább csalással akarta megélni biztosiáni az utóbbi években, azonban mindig rajtavesztett.

A mai főtárgyaláson dr. Kádár István királyi ügyész csalás és okirathamisítás miatt emelt Szántó Imre csizmadia ellen vádat. Szántó ugyanis Oláh Imre nevére és földjére 13 mazsa búzát vett fel kölcsönbe s azt a telekkönyvnel be is kebeleztette.

A csalás azonban hamarosan

kitudódott és Szántó Imre ismét a törvényszék fogházába került.

A ma délelőtti főtárgyalást dr. Lakatos Gábor tanácselnök vezette Szántó Imre kihallgatásánál részben beismerésben volt, de azért egyszerű megkísérelte túljárni a bíróság eszén, azonban ez a merész vállalkozása mindannyiszor sikertelen maradt.

A törvényszék dr. Kádár István védőbeszéde után másfél évi jogerős börtönbüntetésre ítélte Szántó Imrét.

A pörüljárt csizmadia bizonyára, ha kiszabadul, örizkedni fog a bizonyalan vállalkozásoktól, mert belátja, hogy ő képtelen arra, hogy a bíróság eszén túljárjon.

Az ítélőtábla előtt a csongrádi bombapor

Rendőri készütség szállotta meg az ítélőtáblát, oly nagy volt az érdeklődés — Valamennyi vádlott megjelent

Budapest, április 30. Ma kezdték meg a budapesti ítélőtáblán a csongrádi bombamerénylet ügyének tárgyalását. A hatalmas anyagi büntetésben a szolnoki törvényszék tudvalevőleg az összes vádlottakat felmentette bizonyítékok hiányában, mert a tanuvallomásokból megállapította, hogy anyomozás során utlegeléssel kényszerítették a vádlottakat beismerő vallomások tételére, melyeket a főtárgyaláson visszavonak.

Rendkívül nagy érdeklődés mutatkozott az ítélőtáblai tárgyalás iránt. A tábla épületét már jóval 9 óra előtt erős rendőri készütség szállotta meg.

Féltiz előtt néhány perccel megje-

lentek a flyosón a vádlottak, Simkó László, Bölönyi Miklós, Fülöp Andor, Piroška György, Piroška János, Sági János és Sági Rókus. Vekik együtt érkeztek a védők, Ulain Ferenc dr. és Széchenyi István dr. Pontban féltizkor Nyíró Géza, a tábla tanácselnöke megnyitja a tárgyalást.

A vádlottak személyi adatainak megállapítása után Medvigy István táblabíró megkezdte a szolnoki törvényszék felmentő ítéletének és indokolásának felolvasását. A terjedelmes ítélet felolvasása egy óra hosszúság tart. Ezután megkezdődik az iratok ismertetése. A főtárgyalás mai első napja előreláthatólag az iratok ismertetésével telik el. A tárgyalás

két-három napig tart. A bíróság alkalmassint szombaton hirdeli ki az ítéletet.

— Ma délután tárgyalja a törvényszék ifj. Hiróh Lajos gyilkossági bűnperét. Ma délután 3 órai kezdettel tartja meg a debreceni törvényszék ifj. Hiróh Lajos bűnperében a főtárgyalást. A főtárgyalás a 94-es számú büntetőtanácssteremben fog lefolyni. A királyi ügyészség ifj. Hiróh Lajos 22 éves, ref. vallásu, szerepi földmives ellen gyilkosság bűntette címen emelt vádat, mert Szerepen 1924. dec. 25-én a szövetkezeti korcsmában történt összeszólalkozás után Török Antal bottal és karddal fejére mért ütésekkal agyonverte úgy, hogy azonnal meghalt.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Április 30. A gárdista, operettj — Premiere. C) bérlet.
Május 1. A gárdista, operett. D) bérlet.
Május 2. A gárdista. Operett. B) bérlet.
Május 3. Délután fél 4 órakor Juhászlegény, szegény juhászlegény. — Dajjáték. Olesó helyárok. — Este 8 órakor: A gárdista. Bérletszünet.
Május 4. A gárdista. Operette. A) bérlet.

Színházi iroda jelentése

Ma van a premiereje „A gárdista” Kulinyi Ernő és Vincze Zsigmond a Hamburgi menyasszony diadalmas operette szerzőinek új operettejének.

Kisfaludy Sándor és Szegedi Róza szerelme képezi a ma bemutatásra kerülő A gárdista gyönyörű operette tárgyát.

A Hamburgi menyasszony sláger operette zenéjét is felülmuló izigvéri magyar zenét szerzett Vincze Zsigmond A gárdista ma bemutatásra kerülő poétikus, amellé bemutatató szövegkönyvéhez.

Ha gyönyörű magyaros zenét akar hallani és amellé olcsón és nagyseríten mulatni, nézze meg A gárdista operettét, a Hamburgi menyasszony szerzőinek jegejabb művét.

A színház tisztelt bérliót, akik még a márciusi és áprilisi bérletösszegekkel hátralékban vannak, a színház sulyos anyagi helyzetére való tekintettel, tisztelettel kéri az igazgatóság, hogy haladéktalanul betízetni sziveskedjenek.

Jön! Mierun! Jön!

A mozgósínházak műsora

APOLLO: Csak egy napig. A világhírű Mr. Reay kutya bamulatos szerepével. „Vad parancsok” (A tenger szárműzője) drámai idyl 7 felvonásban Virginia Valli főszereplésével. Késő: Kisérletek a szülődában, amerikai burleszk. Szombat, vasárnap Petrovics legjobb szerepében a Lengyelvár.

VIGSZÍNHÁZ: Glória Svanssonnal a Moutmartrei farkask, dráma 8 felvonásban. Paramount világatrakció. Kisérő: A titkos rendőr litka, amerikai burleszk 2 felvonásban.

Jönnek: Islandi halászkok, Monte Cristo, Totalizátor: Az élet.

METEORBAN szombaton „Colibri”, „Ember tigris” és „Nyaralás akadályokkal, 2 és fél órási műsorok. Előadások 4, fél 7 és 9 órakor. Vasárnap „Asszonok ellensége” 2 rész egyszerre. I. rész: „Russia fia”. II. rész: „A világháboru forogtagában”

A Gambrinusban Kiss Jóska

elsőrendű zenekara muzsikál.

Sport

Észak--Kelet

válogatott csapatainak vasárnapi mérkőzését nagy érdeklődés kísérte. A két ország rész vasárnap nyolcad-szor találkozott. Négyszer Észak győ-zött, háromszor pedig eldöntetlenül játszottak. Most tehát Keletnek lenne győzelem sora. Kérdés azonban, — hogy a tegnapi összeállított váloga-tott elég erős lesz-e a győzelemhez. A dr. Kupinszky ker. kapitány által összeállított csapat a következő: Farkas (DVSC) — Molnár (DVSC), Friedl (DKASE) — Szlamek (DTE) Fejér (DTE), Szolárszky II. (DVSC) — Polanczky II. (DVSC) Vampetics (DVSC) Guttman (NyTVE) Páhr (DKASE), Merfin (DMTK). Az összeállítás általában megfelelő. A védelmet nem féltjük. Fejér is a helyén van. A két ala-csony természetű és ma különben sem nagy formában lévő szélső half helyett jobbakat is tudtunk volna. A csapat sora a legjobb az adott körül-mények között. Bíró: Iváncsics Mihály. Határbírók: Szabó Kálmán és Bródy Barna. A mérkőzés előtt a D. Postás és DMTE játsszák le bajnoki mérkőzésüket.

Az északi kerület

válogató bizottsága hosszas vita után tegnap állította össze a Debrecenben szereplő válogatott csapatot. A válogatott összeállítását a követke-ző: Kozsnyik (DVTK) — Dabó (SAC) Postelner (DVTK) — Ben-nedy (MVSC) Palaky (MVSC), Chobka (DVTK) — Presovszky II. (DVTK), Szentgyörgyi (DKASE), Pásztor (MVSC) Gyuricskó (MVSC) Mulhoray (MVSC) Tartalékok: Schiffmann (MMTE) és Kádár (MVSC)

A bajnokság állása

A vasárnapi mérkőzések eredmé-nyei után a DVSC bajnoksága most már biztosnak tekinthető és nyilván való hogy csak rosszabb gólarányá-val marad a NyTVE a második hely-en. A NyIKSE elvesztette a harmadik helyét is, mert a DKASE ta-vasszal még veretlen erővé vált. — újabb győzelme és az ősz; KTE eleni elvesztett mérkőzésének megsemmisítése után föltétlenül meg-szerzi a harmadik hely eléréséhez szükséges három pontot. A többi hely-en annyi a változás hogy a DEAC elkerült az utolsóelötti helyről, alig-hanem véglegesen.

A bajnokság állása.

CSAPAT	Játszott	Győz	Döntetlen	Veszített	Adott gól	Kezelt gól	Pontszám
1 DVSC	11	9	4	2	38	18	22
2 NyTVE	10	9	4	2	27	18	22
3 NyIKSE	10	8	3	5	25	16	19
4 DKASE	13	6	4	3	24	9	16
5 DTE	15	4	5	6	24	22	13
6 DMTK	12	4	5	6	19	24	13
7 DEAC	14	2	6	6	18	24	10
8 BUSE	14	2	6	6	11	27	10
9 KTE	13	1	3	9	9	37	5

A tavasszal szerzett pontok szerint az a sorrend: 1. DVSC 12 p (22:3) — 2. NyTVE 10 p (18:19) — 3. DKASE 9 p (10:2) — 4. NyIKSE 9 p (11:8) — 5. DMTK 6 p (12:7) — 6. DEAC 5 p (6:7) — 7. DTE 4 p (6:15) — 8. BUSE 3 p (2:11) — 9. KTE 2 p (2:19)

Singer varrógépek részlet-felvétele most újból bárki részére elérhető. Singer & Co varrógép Réz-vényársaság Debrecen, Piac-u. 79.

Felolós szerkesztő: REITZ JÁNOS
Kiadó: Tiszántuli Hirlap Könyv-és Lapkiadó Vállalat R.-T
Varga-utca
5.

Közgazdaság

Tartott volt az értéktőzsde

A mai értéktőzsde igen csendes üze menettel és tartott irány attal nyitott. A tőzsde dő későbbi folya-mán kissé megélenkült és interven-ció vásárlások következtében sok értékben l ssu áremelkedés indult meg. Az értékek barátságosabb na-gulata egészen zárlatiag elartott anél-kül azonban hogy általános árvaju-lást idézett volna elő.

Zürichi zárlat.

Páris 2695, London 2500, New-york 516 és fél, Brüsszel 2615, Milánó 2115 fél, Hollandia 207-10, Berlin 123, Bécs 72-70, Szófia 377 és fél, Prága 1529 fél, Varsó 100 és fél, Budapest 72-25, Bukarest 230, Belgrád 835.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsdén az irányzat tartott volt, korpa kivételével, amely 2500 koronával olcsóbbodott. Az ös zes cikkek változatlank maradtak. A forgalom jelentéktelenül csekély.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 510 fél—512, egyéb 507 fél—510, 77 kilós tiszavidéki 515—517 fél, egyéb 512 fél—515, 78 ki-lós tiszavidéki 520—522 fél, egyéb 517 fél—520, rozs 457 fél—460. tak árpa 340—350, sörárpa 450—470, köles 250—260, zab 415—425 tengeri 245—247, korpa, 233—235, Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajtás 1700 sertés. Árak: könnyű 14—16, közép 18—19, ne-héz 19—20. Az irányzat élenk volt.

Darab	Váltó	Ár
Dollár	70950 K	71580 K
Angol font	344000 K	347000 K
Hollandi forint	28233 K	2-589 K
Francia frank	3726 K	3750 K
Svájci frank	13695 K	13849 K
Léva	511 K	519 K
Cseh korona	2068 K	2108 K
Lira	2905 K	2943 K
Let.	313 K	315 K
Dinár.	1125 K	1147 K
100 n. márka	16710 K	16374 K
Lengyel márka	13450	13604
Osztrák korona	10015	10055

Értéktőzsde zárlat 1925 ápr. 30-n.

BANKOK	Magnesit	1290	Egy. fa	—	SÖR ES SZESZ:	
Angol-Magy	M. aspialt	—	Fornárzyte	12	Fővárosi sör	—
Hazai Bank	M. a. kszb.	—	Guttman	400	Királysör	—
Agrár bank	Kerámiai	—	Hazai fit.	64	Köb. polg. sör	—
M. Hitel	Mó i szá	11	Honi fa	9	Pannonia sör	—
Jelzálog	Nagybát.	125	Körösbánya	5	Temesi sör	—
Leszámitoló	Sajókondói	—	Kronberger	7	Baróti szesz	500
Olasz Bank	Salgó	495	Linz. Tröst	15	Keglevich Coz.	—
Osztr. Hitel	Ujlaki	—	Hitel fa	9	Részv. sör	398
Lloyd bank	Unió bánya	—	Amer. fa	7	Temesi szesz	225
W. Bank V.	Unikányi	1080	M. erdő	400	Gshchwiat	205
Bos. Agrár	Csepeli téglá	10	M. Lloyd	—	Krausz	43
Földhitel			Malomsok	8		
Hermes			Nemzetli a	375	SZALLODAK:	
Szlavonja			Lichtig	700	Hungária sz.	—
Hungária	Athenaeum	61	Ofa	470	Royal	180
ingatlan	Franklin	59	Rézbánya	—	Schwartz	85
M.-Cseh bank	Globus	26	Slayonia	60	Egisz	99
Forgalmi	Kunossy	8	Ték	—	Liget. szan.	19
Ker. Hitel	Pallas	171	Nasic	1760	Lukácslárda	8
M.-Német	Révai testv.	45	Viktoriá but.	1000		
Közp. jelz.	Rigler	57	Zabolai	9	TEXTIL:	
Városi bank	Stephanaeum	3	Zentai	140	Juta	—
Mercur	Fővárosi	3	Erdőb.	—	M. kendat	50
Nemz. b. est.	Ujságüzem	4			Szeg. Kend.	—
Keresk.bank					Unio textil	5
Union					Gyapjamosó	33
Amer.bank					Szővőés: öf	33
Fabank					W. Textil	5
					Goldberger	118
					Karton	59
					Pamutipar	192
					Győri textil	22
					VEGYIPAR:	
					Spódium	78
					Flóra	41
					Hung. ntrgy.	109
					Szakra	38
					Vander	28
					China	7
					Danica	77
					Diana	15
					Keleti-M.	55
					Klein és t.	3
					Klotild	22
					Török	37
					KÖLÖNFELE:	
					Dologi	16
					Dant. sertés	43
					Felten	960
					Kábel	—
					Gummi	261
					Interrefim	11
					Telefon	120
					Turul cipő	—
					Unio szita	1
					Szolnoki	1
					Zagyvapálfa	5
					Bardi	—
					Kurajautó	500
					Vasuti sz.	185
					Boni	46
					Brassó	3
					Corvinul a	335
					Papiripar	20
					Hangyáipar	55
					Star-utca	188
					Ost. er. mel	—
					OLAJOK:	
					Olajipar	62
					Marosv. ptr.	—

Gyermekkoszikat
állandóan jutányos árban
raktáron tartunk
JANCsó KÁLMÁN asztalosárugyár
Simonyi-ut. Bárczi-utca 3. szám

Elmulik a tavasz, közeleg a nyár,
Ugy szép a férfi, ha jó ruhában jár!
Ez pedig csak úgy lehet, ha
Végtől!
vesz egy elegáns öltözképet
alkalmi ruhaköcsönző intézet, Vár-u. 2

Festéket
Padlólakot, brunolint, terpentint, fir-niszt, zománclakkot és minden színű porfestéket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat
STERN
festéküzletben Piac ucca 16.
Bikával szemben.

Prima
Porosz kőszén
darabos kőszén, porosz kovács szén, száraz tuzifa, fedéllemez,
nagy választékban legoicsób-ban beszerezhető
Bartha Istelepe
Ispotály-utca 3 b. Telefon 785

Ajtók ki és befelé nyíló és rutos ablakok különböző mértékben jutányos árban állandóan raktáron tartok
Jancsó Kálmán
asztalos árugyár, BÁRCZI-U. 3

Szabó János
uri divat és egyenruha szabóságába megérkeztek a bel- és kül-földi szövetek és mosó-vásznak. — Hírlépes egyén nek kedvező fi-zetési feltélelek mel-lett is készit divat-öltönyöket.
Üzletref püspöki palotába

OLMOT
bármily mennyiségben vas-lapok nyomdája, Varga-utca 5

Apró hirdetések

Öt lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczeni, Debreczeni Független Ujság, Egyetértés, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlapkiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. — Állami apróhirdetés 10 szög 8000 koronáért, minden további szó 800 korona — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik

AJÁNLAT

Tűzifa vagontételben és apritva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tűzifabehozatalnál. Fűrdő u. 2. Telefon 10-93.

Harisnyastoppolást vállalok. Viola utca 22. 203

Nagy kamatot fizet pénze után a Nagy ajos irodát, Veres-utca 9. H151

Kisasszony ismét lehet részletre vásárolni. Piac-u. 7. F180

Elsőrendű tej kapható bolti áron. Hadházi-utca 34. E545

Világszabadalom! Ha gázszámláját 50 százalékkal csökkenteni akarja úgy rendeljen „Rega”-égőt. Gayanos, Széchenyi-utca 14. F229

Jó házi kosztót elfogadható árban adok. Soós Lajosné, Rákóczi-utca 15.

Pianino bérbeadó, ugyanott gyermekágy eladó, Mélyusz-ter 12., hátul. E580

Hirdetmény! A Tudományegyetem Szülészeti Női Klinikája értesíti a közönséget, hogy a klinika betegszállító autómobilja teljesen átalakítva és modernül felszerelve visszaérkezett. Az autó méltányos árért a közönség rendelkezésére áll ugy városi, mint vidéki használatra. Telefon nap pal és éjjel 171 szám. — Szülészeti női klinika. E584

Elsőrangú fehér bor, huszonöt literes fételekben kilencezer, 2-3 hektos vételnél nagy árengedmény. Molnár telep, Boesky-kert. E587

Mélyik idősebb úri házaspár vállalna teljes ellátásra középkorú urinőt. Cim a kiadóban. H185

Butorozott szoba külön bejárattal ágynemű nélkül kiadó. Miklós-utca 21. sz. H183

Idő figyeljen! Egy pár férficipőtalpalás sarokjavítással 30.000, egy pár női féltalp, sarok 25.000, férfifejelés féltalppal 100.000, egy pár női fejelés, talpalás 90.000 korona. Munkásbakancsok krupontalppal készítek 150.000 korona, talpalások krupontalppal ké szűlnék. — Fábrián. Rákóczi-utca 71. 309

Havi abonementét ebéd vacsoráért elcséjtől 600.000 korona. — Gazdag-vendéglő. Hunyadi-utca 1. 307

Saját részükre várnai tanulóéletemek felvételnek. Hodossyné Kovács Erzsébet, Péterfia 11.

LAKÁS. ÜZLET

Volt klinikai főmadám ajánlkozik mindenféle privát beteghez. Cim a kiadóban 278

Egy csinosan butorozott szoba elcséjtével kiadó. Székely-utca 17. 299

Főutcán az állomás mellett 2 szoba, irodának rendelőnek kiadó. Hunyadi-utca 24. 300

Kiadó utcai, erkélyes butorozott szoba, irodának is alkalmas. Ugyanott férfi ruhák és felöltők eladók. — Hunyadi-utca 24. 301

Forgalmas helyen üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóban. F216

Idős családnak 2 szoba, konyha, vagy irodának alkalmas lakás kiadó május 1-re. Cim a kiadóban. 287

Butorozott szoba egy vagy két úri ember részére kiadó. Csapó-utca 19. F231

Hölgyjodrászat 5 helyiség, megféle, 15 üzemi céljaira, lakható is — átadó. Cim a kiadóban. F230

Piac központján butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. F232

Forgalmas helyen fűszer- és eszementéüzlet és egy kétkerekű vaskocsi eladó. Cim a kiadóban. 304

Kiadó egy szoba konyha és speiz azonnali beköltözéssel, jószágtartással. 4 millió korona, az évi bérlet is ki van fizetve, cim a kiadóban E579

Azonnal kiadó különbejárat szoba butorral vagy anélkül. Piac-utca 58. II. emelet 3. E581

Kiadó azonnal beköltözhető lakás öt hold kerttel gyümölcsösökkel. Sámsoni-utca 7. sz. Értekezni tulajdonosnál Grósz Jenőnél. Arany János-utca 54. sz. F228

Butorozott szoba előszobával egy vagy két urinő részére kiadó. Honvéd-utca 30. sz. E282

Egy kis szoba, fél konyhával, disznótartással kiadó. Cim Bozzai-telep, Csók Pál-utca 4. E583

Szép butorozott szoba egy-két úri embernek kiadó. Darabos 7. H189

Mosott

rongyot

vesz a „Tiszántúli Hírlap” nyomdája, Varga-utca 5. sz.

Kiadó különbejárattal butorozott szoba. Patay-utca 4. E585

Május elsejére két tisztességes férfi kvartélyra felvétetik. Varga-utca 34. E586

Butorozott szoba külön lépcsőfeljárattal, előszobával, villanyvilágítással és vízvezetékekkel kiadó. Bethlen-utca 67. E588

Különbejárattal butorozott szoba május 15-re úri hölgynek kiadó. E589

Egy különbejárattal szobát irodának május 1-re keresek a főtérhez közel. Cim a kiadóban. E591

Azonnal beköltözhető utcai butorozott szoba kiadó. Kut-utca 102.

Butorozott szoba szolid nő vagy férfinak kiadó. Weiszné, Bundi-utca 15. sz.

KERESLET

Jómeneteli üzlethez kevés tőkével társ keresetlik. Cim a kiadóban. 189

Jókarban levő kézkocsit megvételre keresünk, üres lúdák eladók. Hatvan-utca 35. F217

Fiatl házaspár házmester állást keres takarítsért. Cim a kiadóban. H284

Fekete-fehér vágott farku, Bruni névre hallgató kutya elveszett, ki baza hozza vagy nyomra vezet, 500 ezer korona jutalomban részesül. — Gazdag-vendéglő, Hunyadi-utca 1. 308

ÁLLÁST KERES

Jó írással és számolással üzletbe ajánlkozom kiszolgálónak vagy pénztárba. Eötvös-u. 88. sz., I. ajtó.

ÁLLÁST KAP

Géplakatostanuló felvétetik. Ehrenreich Sámuel, Arany János-utca 37. szám. F123

Üzletbe fiatalabb kisasszonyt felvelek. Jeszenszky, Kossuth-utca 1. sz. E565

Ügynök jó fizetéssel keresetlik. — Cim a kiadóban. F221

Megbízható, jó bizonyítványu takarító délelőtti órákra felvétetik. Jelentkezni Bartáné divatüzletében. Piac-utca 55. F227

Szakácsnő jó bizonyítvánnyal elsejére felvétetik. Révi Ferenc Hatvan-utca 76. 305

Diszkertészetben jártas családos házmester a katonatiszti tenniszre felvétetik. Jelentkezni 11-12-ig és délután 6-7-ig. H186

Külvárosi felvétetik Nagy és Zsurzsa fűszerüzletében, Árpád-ter 39. H187

ELADÁS

Eladó Erzsébet ut 46. számú ház beköltözhető lakással, azonnal eladó. Értekezhetni ugyanott. E513

Eladó deszkák cimbalom nagyon olcsón. Patai-u. 5.

Egy új háló és ebédlő jutányosan sűrűsége eladó. Vörösmarty-u. 16.

Hadházi-ut 4. sz. ház eladó, modern úri lakás, berendezéssel. Értekezni a tulajdonossal.

Eladó szép nagy sarokház, közel a főtérhez, 2 szoba azonnal átadó. 10 lóra istálló. Értekezni Mester-utca 16. E592

Hsznált butorok eladók. Teleki-utca 78. sz. Megtekinthetők délután 2-4-ig. E593

Különböző ingóságok u. m. butorok, edényeműek, szőnyegek és lámpák stb. f. évi április hó 30-án és május hó 1-én délután 3 órakor Külsővásártér 15. szám alatt megtartandó önkéntes árverésen el fognak adatni

Mozigép! Mozgóképszínházüzemhez komplett álló és mozgó képekkel teljesen új állapotban felszereléssel jutányos árért eladó. Bővebb felvilágosítást ad a Vigszínház-mozgó gópsze, Erlich Zoltán.

VEGYES

Eladó Hatvan utcai kert, Gyepűsor 23. szőlő, beköltözhető lakással. Értekezhetni: Vigkedvü M. utca 19. E489

500 holdas tanya birtok Hajdusámson alatt haszonbérbeadó. Bővebbet Deák Ferenc-utca 6., ügyvédi irodában. F207

50 darab jószágra jó legelő, város-hoz közel kiadó. Értekezhetni Mester-utca 16. E578

Hadirokkantak foglalkoztató ingóságközvetítő irodája Szent Anna-u. 2. 1

Szenzáció!!

a CSILLAG divatruhákban

Bádogos ucca 1. szám.

1. drb. 2 galléros selyem poplin elejű ing I. sif n háttal,

1. drb. I. sifon rövid alsó nadrág

1. drb. selyem kötött nyakkendő,

1. pár divat zokni

Összesen: 168 ezer K

Makulatura

papir kapható lapunk nyomdájában

Varga ucca 5. sz.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a Jancsó Kálmán és társai asztalos árügyvédtől

Marozsán János és Nyiri József asztalos-mester urak kiléptek,

és ezentul ezen üzemet kibővíve BÁRCZI-U. 3. SZ.

alatt továbbra a saját nevem alatt folytatom.

Minden e szakmába vágó munkákat a legjobb kivitelben és jutányos árban vállalok. Tisztelettel

Jancsó Kálmán asztalos-mester. Barci-u. 3

TISZÁNTULI HIRLAP

könyvnyomdavállalat

R.-T.

Varga-utca

5.

TELEFONSZÁMOK: 788. és 789.

Készít

a legolcsóbb árk

mellett mindenféle nyomtatványt gyorsan és legizléseesebb kivitelben